

Kort Nieuws

met name uit Nederland

In deze rubriek een overzicht van recente gerechtelijke uitspraken, nieuwe wetgeving die op komst is op het gebied van fiscaliteit en sociale zekerheid, voor zover van belang voor Nederlanders in België.

Geen Nederlandse monumentenaf trek voor Belgisch kasteel

De Nederlandse belastingwetgeving kent een faciliteit voor eigenaren van een monumentenpand. Deze faciliteit heeft als doel te stimuleren dat de eigenaren monumentenpanden in goede staat van onderhoud houden. En zo draagt de overheid bij aan de instandhouding van cultureel erfgoed voor de toekomst. Deze regeling is zo vormgegeven dat eigenaren de kosten die worden gemaakt aan onderhoud voor een monumentenpand voor 80% kunnen aftrekken van de belasting. Daardoor betaalt de overheid flink mee aan de relatief hoge onderhoudskosten voor een monumentenpand. De belangrijkste eis in de wet is dat het monumentenpand moet zijn aangewezen als monument in de zin van de Monumentenwet.

Uiteraard kunnen op grond van de Monumentenwet alleen in Nederland gelegen monumenten worden aangewezen. Dit maakt het onmogelijk dat de kostenaf trek wordt toegepast op buitenlandse monumenten, bijvoorbeeld op een Belgisch kasteel, zoals in de hierna volgende casus.

X is naar België verhuisd en daar in een kasteel gaan wonen. Hij is blijven werken in Nederland en betaalt ook in Nederland belasting. X wil de onderhoudskosten op het Belgische kasteel aftrekken in Nederland. Hij meent dat Europees recht het onderscheid tussen Nederlandse en buitenlandse monumenten niet toestaat.

De Advocaat-Generaal komt tot de conclusie dat er inderdaad sprake is van een (in beginsel verboden) verschil in behandeling tussen een Nederlands monument en een buitenlands monument. Echter, voor cultureel erfgoed meent de A-G dat lidstaten maatregelen mogen nemen om hun eigen erfgoed te beschermen en daarbij niet verplicht zijn om een regeling ook open te stellen voor soortgelijk buitenlands erfgoed. X zou dan de onderhoudskosten van het Belgisch kasteel niet in Ne-

derland kunnen aftrekken.

Of dit standpunt van de A-G juist is, lijkt ons niet zeker. Omdat het om een flinke en vaak terugkerende belastingaf trek gaat, kunnen de belangen groot zijn. De uitspraak van de Hoge Raad hierin moet nog worden afgewacht.

Conclusie A-G Niessen, 24 mei 2012

Internationale uitwisseling van inkomensgegevens over belastingplichtigen

In de huidige tijd wordt tussen de verschillende landen steeds vaker en steeds meer informatie uitgewisseld over inkomensgegevens van belastingplichtigen. De Nederlandse overheid is hier een groot voorstander van.

De Nederlandse wetgeving omtrent de uitwisseling van gegevens met andere landen kent een aantal wettelijke eisen en voorwaarden. Bijzonder is wel dat de rechtsbescherming op gegevensuitwisseling in de praktijk maar beperkt is. Ook is deze uitwisseling van gegevens vrijwel onzichtbaar. Als er namelijk inkomensgegevens aan het buitenland worden doorgegeven, dan wordt hierover alleen diegene geïnformeerd van wie de gegevens afkomstig zijn. Vaak is dat niet de belastingplichtige zelf, maar bijvoorbeeld een pensioenfonds (pensioen), een bank (rente en dividend) of een verzekeringsmaatschappij (verzekeringsuitkeringen en lijfrentes). Er is dus ook maar weinig controle op deze uitwisseling van gegevens. En het lijkt zo te zijn dat pensioenfondsen of banken weinig of geen bezwaren maken tegen de uitwisseling.

Een uitzondering deed zich voor in de twee uitspraken van de voorzieningenrechter in Breda. Daar had de Belgische belastinginspectie navraag gedaan in Nederland. Om de gegevens te verkrijgen moest de belastingdienst een onderzoek gaan doen bij de belastingplichtigen zelf. Omdat de gegevens daarvandaan zouden komen, zijn die belastingplichtigen ook geïnformeerd zoals wettelijk is verplicht. En dit gaf hen de gelegenheid om hiertegen bezwaar aan te tekenen.

Kort Nieuws

Bij het onderzoek dat de rechters hebben gedaan naar de gang van zaken, bleek dat al te eenvoudig gegevens aan België verstrekt werden: de wettelijke vereisten werden niet allemaal opgevolgd. Daarom kregen de belastingplichtigen uiteindelijk van de rechters gelijk en mocht Nederland de gegevens (vooral nog) niet aan België verschaffen.

Brief Staatssecretaris van Financiën, 19 juni 2012 en uitspraken voorzieningenrechter Breda d.d. 15 maart 2012 en 25 mei 2012

Wel of geen vrijstelling Nederlandse premies volksverzekeringen bij in Nederland wonende weduwe met Belgisch pensioen

Een weduwe woont in Nederland en heeft nooit gewerkt in België. Haar man was een grensarbeider en heeft wel in België gewerkt. Om die reden ontvangt zij, naast Nederlandse uitkeringen, ook een pensioen uit België.

De weduwe wordt vervolgens aangeslagen, in Nederlandse met premies volksverzekeringen over haar gehele inkomen en in België met de solidariteitsbijdrage op het Belgische pensioen. De weduwe wil in Nederland een vrijstelling krijgen

Deze uitspraak gaat om de uitleg en de toepassing van de Europese sociale zekerheidsverordening. In mei kwam de Advocaat-Generaal tot de conclusie dat of Nederland bevoegd is of België, maar niet allebei. En omdat de weduwe nooit in België heeft gewerkt en woont in Nederland zou zij onder de Europese regelgeving verplicht alleen in Nederland verzekerd zijn.

De Hoge Raad komt tot een andere conclusie. Hier is sprake van een uitzonderingssituatie. De weduwe valt niet onder de exclusieve toewijzingsregels van de Europese Verordening en is daarom in twee landen verzekerd. België mag dan ook solidariteitsbijdrage heffen. Maar Nederland mag ook premies heffen. Alleen, de Nederlandse nationale wet kent een kortingsregeling, voor sommige gevallen waarin sprake is van betaling van buitenlandse premies. De Belgische solidariteitsheffing (van € 35) wordt gezien als premieheffing, waardoor Nederland over het Belgisch pensioen geen premies meer mag heffen. Over het Nederlandse pensioen mag uiteraard nog wel premie worden geheven. Al met al spaart de weduwe hierdoor een flink bedrag aan Nederlandse premies uit.

Hoge Raad, 8 juni 2012

Adreswijziging bij verhuizing naar het buitenland

Een veel voorkomende situatie: X emigreert naar het buitenland, in dit geval Zwitserland. Een paar jaar later verhuist hij door binnen Zwitserland naar een ander adres. De belastingdienst stuurt de post naar het oude adres. Er ontstaat dan een discussie tussen X en de belastingdienst over het doorgeven van de adreswijziging.

De belastingdienst heeft een standaardformulier beschikbaar waarmee adreswijzigingen in of naar het buitenland door kunnen worden gegeven. Van dit formulier heeft X geen gebruik gemaakt. Wel heeft hij, bij zijn Nederlandse elektronische aangifte inkomstenbelasting, zijn nieuwe adres expliciet vermeld. Deze aangifte is ook bij de belastingdienst ontvangen. De adreswijziging die in de aangifte is doorgegeven hebben zij echter niet verwerkt.

De vraag is of de belastingdienst mag eisen dat alleen door middel van het standaardformulier geldig adreswijzigingen doorgegeven kunnen worden.

Volgens de Hoge Raad is dat niet het geval. De belastingdienst kan zich hier niet op een wettelijke bepaling beroepen. Daarnaast biedt de door de belastingdienst expliciet goedgekeurde aangiftesoftware ook de mogelijkheid om een adreswijziging door te geven. Het door middel van de aangifte inkomstenbelasting doorgeven van een adreswijziging is volgens de Hoge Raad dan voldoende. Dat de belastingdienst de wijziging dan niet verwerkt heeft, is voor rekening van de belastingdienst en niet voor rekening van de heer X.

Hoge Raad, 13 juli 2012

Wet verhoging AOW- en pensioenleeftijd definitief

Dat de AOW- en pensioenleeftijd in Nederland omhoog gaat, is al enige tijd duidelijk. De eerste stap is met de afkondiging van deze wet definitief.

Vanaf 2013 gaat de leeftijd in stapjes omhoog om in 2019 op 66 jaar uit te komen. Vervolgens zal in 2023 de leeftijdsverhoging zijn opgelopen tot 67 jaar. Met ingang van 2024 wordt de verhoging gekoppeld aan de statistische levensverwachting. Er mag worden verwacht dat de AOW- en pensioenleeftijd dan nog verder omhoog zal gaan.

Ook voor de opbouw van pensioen en AOW heeft deze verhoging gevolgen. Het betekent bijvoorbeeld dat per jaar fiscaal minder pensioen opgebouwd mag worden. Omdat de ingangleeftijd hoger wordt, is er meer tijd om een even groot pensioen bij elkaar te sparen.

De verschillende politieke partijen in Nederland hebben verschillende ideeën over de AOW- en pensioenleeftijd. Het is afwachten of een nieuw kabinet nog verdere wijzigingen in de AOW en in de aanvangsleeftijd gaat aanbrengen.

1 september 2012

Maurice de Clercq en Thomas Vermeulen
ESJ Accountants & Belastingadviseurs
www.esj.nl

De mist rond de belasting over AOW trekt op

Of hoe een vakantiebaantje kan leiden tot belasting betalen over de AOW

Er is veel discussie en onduidelijkheid over de belastingheffing in België over Nederlandse AOW-pensioenen. Deze onduidelijkheid heeft al tot een aantal rechtszaken geleid en het was dan ook aan de Belgische rechters om een lijn uit te gaan zetten. Inmiddels hebben zich meerdere rechters over dit probleem gebogen. En recent is er een interessante uitspraak gekomen van de Rechtbank Antwerpen aan de rij toegevoegd. In deze bijdrage lichten wij de redenen voor de discussie toe en geven wij aan welke conclusies op dit moment uit de rechtspraak kunnen worden getrokken.

Het probleem waar België bij de AOW tegenaan loopt, is dat de AOW kenmerken heeft van zowel een sociale zekerheidsuitkering als van een pensioen. De AOW biedt namelijk aan iedereen een minimum-bestaansuitkering (sociale zekerheid) die ingaat op de pensioengerechtigde leeftijd van (nu nog) 65 jaar (pensioen).

Beroep en pensioen

België kent ook een basispensioen vergelijkbaar met de AOW: het wettelijk (rust)pensioen. Maar waar in Nederland werknemers én inwoners recht hebben op een basispensioen, hebben in België alleen werknemers hier recht op. Het Belgische systeem kent dus veel minder een sociale zekerheidskarakter.

Over het wettelijke pensioen wordt progressief belasting geheven in België. In de Belgische wetgeving is voor de belastbaarheid een verband nodig tussen de (pensioen)uitkering en een beroepswerkzaamheid. Omdat in België bij het basispensioen per definitie een verband is met een beroepswerkzaamheid, ontstaan er hier geen problemen.

Inwonerschap

Maar dat wordt anders met de Nederlandse AOW. Met de AOW kan het zo zijn dat wordt uitgekeerd, zonder dat de ontvanger ooit een beroepswerkzaamheid heeft gehad.

Recht op AOW kun je ook opbouwen op basis van inwonerschap in Nederland. Maar hoe moet zo'n uitkering dan in België worden belast? De recente uitspraken bieden hier nu meer duidelijkheid in. In de uitspraak van de Rechtbank van 6 juni 2012 wordt de huidige lijn nog eens duidelijk.

Rechter

In de uitspraak van de Rechtbank Antwerpen van 6 juni 2012 zijn twee zaken in één uitspraak behandeld. Het betreft een man en een vrouw die beiden een Nederlandse AOW-uitkering ontvangen. De man heeft in het verleden in Nederland gewerkt, de vrouw heeft in Nederland gewoond maar daar nooit gewerkt.

De Rechtbank geeft in haar uitspraak aan dat voor belastbaarheid onder de Belgische wetgeving het noodzakelijk is dat er direct of indirect een verband is met een beroepswerkzaamheid. Met deze redenering komt de Rechtbank tot de conclusie dat de AOW van de man wel belast kan worden in België, maar dat de AOW van de vrouw niet in België belastbaar is. De man heeft immers in Nederland gewerkt, de vrouw daarentegen niet; zij heeft alleen in Nederland gewoond.

Het onderscheid is dus of er op enig moment beroepswerkzaamheden in Nederland hebben plaatsgevonden. De conclusie lijkt te zijn dat als er nooit gewerkt is in Nederland een AOW-uitkering in België niet kan worden belast. Als er daarentegen ooit in Nederland is gewerkt, dan maakt dat de gehele AOW wel belastbaar. Dit kan ons inziens zelfs zover gaan dat als iemand alleen maar ooit in zijn of haar jeugd een Nederlands (betaald) vakantiebaantje heeft gehad, dit ertoe leidt dat diens AOW-uitkering wel kan worden belast in België.

27 augustus 2012

Maurice de Clercq en Thomas Vermeulen
ESJ Accountants & Belastingadviseurs
www.esj.nl